

ФАКУЛЬТЕТ
ФІНАНСІВ

Куявсько-Поморська вища школа
(м. Бидгощ)

УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКА ПРОГРАМА
ФІНАНСІВ І СТРАХУВАННЯ

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної
науково-практичної
конференції

*«Формування єдиного
наукового простору Європи
та завдання економічної науки»*

11–12 травня 2011 р.
Тернопіль

Секція 2

Економіка знань: концептуалізація і новелізація пріоритетів фінансового забезпечення

Grzelak Aleksander	The conclusions for local development in aspect of the selected theories of economic crises	62
Gola Jagoda	Wpływ Dyrektywy o zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi na fundusze private equity oraz fundusze hedgingowe	66
Grabowska Monika	Fundusze dla zrównoważonego rozwoju w Polsce	68
Plachciak Adam	Giddensa koncepcja «Trzeciej Drogi»	70
Sobko Olha	Stymulowanie innowacyjności gospodarki ukraińskiej polityką migracyjną	72
Берницька Д. І.	Оцінка впливу чинників зовнішнього середовища на фінансові результати діяльності підприємства	77
Внукова Н. М.	Нові можливості розвитку євро регіонів для формування єдиного наукового простору Європи	79
Гайда Ю. І.	Методичні підходи до оцінювання економічної ефективності збереження лісових генетичних ресурсів	81
Доценко І. О.	Удосконалення принципів функціонування системи економічної безпеки підприємства	84
Куц Л. Л.	Прямі іноземні інвестиції як фактор стабілізації розвитку підприємств у посткризовий період	86
Ляхович Л. А.	Механізм прийняття та реалізації інвестиційних рішень	88
Михальський В. З.	Проблеми венчурного інвестування в Україні	90
Припуляк Н. М.	Відповідність фінансового забезпечення освіти до вимог інноваційно зорієнтованої економіки	92
Рендович П. М.	Закордонний досвід фінансування санаторно-курортного комплексу	94
Рзасв Г. І.	Конкурентоспроможність суб'єктів господарювання та критерії їх фінансової стабільності	96
Сарай Н. І.	Механізм ціноутворення у контексті функціонування внутрішнього економічного механізму підприємства	98
Шкварець Г. В.	Фінансові ризики та їх нейтралізація	101

Секція 3

Інституалізація ринку фінансових послуг та перспективи економічного зростання

Алексесенко Л. М., Двігун А. О.	Ринок фінансових послуг: нові реалії та перспективи розвитку	104
Верхоляд І. М.	Проблеми інвестування промислових підприємств у посткризовий період	106
Дибань О. Л.	Інтеграційні процеси між банками та страховими організаціями	108
Іващук О. О.	Вплив зовнішніх чинників на стійкість банківських установ	110
Зінченко О. А.	Досягнення фінансової стабільності підприємства на основі формування стратегії управління якістю прибутку	113
Коваленко Ю. М.	Проблема стимулювання серед функцій фінансового сектора в економічному розвитку	115
Копилова О. В.	Фінансова криза як поштовх до нової хвилі поглинань серед фондових бірж	117
Матвійчук Л. О.	Формування механізму управління капіталом машинобудівних підприємств	120
Павлов В. І., Кондрацька Н. М., Партика П. М.	Інституціональна теорія ринку цінних паперів	122
Петрашко Л. П., Цівина М. С., Рад Н. С.	Економічні передумови фінансової інтеграції України	124
Радова Н. В.	Стратегічні орієнтири корпоративної соціальної відповідальності міжнародних банківських груп в Україні	126
Рябокін М. В.	Фінансова стабільність пенсійної системи: проблеми концептуалізації	128
	Пріоритетні напрями розвитку консолідації банківського капіталу в Україні	130
	Переваги сек'юритизації фінансових активів	132

Секція 4

Ринок страхових послуг: засади стабілізації і перспективи модернізації в країнах ЄС

Biłyk Iryna	Przestępczość ubezpieczeniowa: zapobieganie i zwalczanie	135
Kamińska Olga	Assistance jako usługi komplementarne do ubezpieczeń	137
Білоус Н. М.	Фінансова стійкість страхових компаній зі страхування життя	139
Галасюк О. В.	Інноваційний підхід до розробки нових страхових продуктів в умовах сучасних економічних реалій	141
Гудзинська Л. Ю., Гудзинська Ю. С.	Перестраховання в Україні: стан та перспективи розвитку	143
Кнейслер О. В.	Проблемні наукові тенденції теорії перестраховання	145

відповідних держав. Отже, особливістю є вихід за межі регулювання прикордонної співпраці, розвиток міжрегіональних і навіть, міждержавних зв'язків.

Відповідно до ст.2 ОЕС є юридичною особою, що підпадає під дію законодавства Сторони, яка є державою – членом Ради Європи і де знаходиться його штаб-квартира. Це питання є дискусійним, оскільки існує багато прикладів утворення єврорегіонів, які мають не одну штаб-квартиру, а кілька в кожній країні, яка є Стороною утворення (єврорегіону).

З урахуванням того, що ОЕС має найширшу правоздатність, яка надається юридичним особам відповідно до національного законодавства держав, не змінюючи компетенції органів влади та місцевого самоврядування, це положення потребує тлумачення та обговорення.

Створення єврорегіону як юридичної особи може мати свої переваги у можливості реалізації власних проєктів та пошуку фінансових ресурсів для здійснення заходів щодо розвитку транскордонного та міжрегіонального співробітництва, а також здійснення інших видів діяльності, як визначено Протоколом № 3 – безприбуткової, під контролем та за участю державних органів, коли їх діяльність фінансується переважно державою, територіальною общиною або владою чи подібним органом.

Вважаючи, що територіальні общини або влада Сторін єврорегіону мають більшість виборчих прав в ОЕС, Харківська громадська організація єврорегіону «Слобожанщина» стала ініціатором більш широкого залучення саме територіальних общин Харківської та Белгородської областей до участі у транскордонному співробітництві та реалізації проєктів єврореігону «Слобожанщина».

Особливістю Протоколу № 3 є те, що до співпраці можуть залучатися країни, які не є членами Ради Європи, проте мають спільний кордон зі стороною-учасницею Єврорегіону. Це можна розглядати у вузькому сенсі, наприклад, Тернопільська область не має спільних кордонів з країнами ЄС, а прагне до співпраці, однак вона має спільний кордон із Львівською областю, а отже, може бути залучена до співпраці з єврорегіоном «Карпати».

На сучасному етапі розвитку глобалізаційних процесів особливого значення набуває оптимізація інтеграційної стратегії України для найбільш ефективного вирішення соціальних, економічних і політичних проблем. Вигідне географічне положення держави створює широкі можливості для міжнародного співробітництва як за західним, так і за східним вектором.

Розширення можливостей єврорегіональних об'єднань за участю органів влади та органів місцевого самоврядування і більш широким залученням інших учасників, особливо науковців, відповідно до положень Протоколу №3 дозволить суттєво підвищити спільну інвестиційну та іншу діяльність, зокрема, відповідно до ст.7 із запобігання катастрофам, що сприятиме покращенню добробуту населення країн Ради Європи, які мають спільні кордони.

Література

1. Протокол № 3 до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями стосовно об'єднань єврорегіонального співробітництва (ОЕС). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://portal.rada.gov.ua/>

УДК 631.115.17

Гайда Ю. І.,
к.с.-г.н., доцент
кафедра міжнародних фінансів,
Тернопільський національний
економічний університет

Методичні підходи до оцінювання економічної ефективності збереження лісових генетичних ресурсів

Проблема збереження та сталого використання лісових генетичних ресурсів охоплює багато питань, які потребують розгляду не лише з позиції генетики лісових порід, екології, еволюційної та популяційної генетики, лісівництва, а й економіки. Економічний підхід має особливе значення з огляду на те, що більшість політичних рішень, які трансформуються згодом у державні регуляторні кроки стосовно природоохоронних заходів, зокрема, збереження генетичного розмаїття лісів, часто потребують належного еколого-економічного обґрунтування [1].

Як відомо, економічна ефективність певного заходу визначається співвідношенням приросту вигод від його реалізації та приросту витрат на його проведення. Теоретичних і методичних складнощів оцінки витрат на реалізацію комплексу заходів зі збереження генетичної мінливості лісових деревних порід практично немає. По-іншому виглядає економічна оцінка вигод від такої діяльності, адже її результат залежить від того, хто її здійснює (є суб'єктом оцінки), як її здійснюють (які використовують методи оцінювання) та що, власне, оцінюють (що є об'єктом оцінювання).

Цілком зрозуміло, що оцінки різних індивідуумів щодо цінності такого блага, як генетичне розмаїття лісових порід, буде неоднаковими через існування системи індивідуальних переваг. Практичне ж значення матиме така оцінка з боку групи індивідуумів, які, хоч і характеризуються різними уподобаннями, проте мають спільну ознаку – прямо чи опосередковано користуються цим благом (або матимуть можливість користуватися) у межах певного регіону чи країни. Таким чином, суб'єктом оцінки (не оцінювання – прим.авт.) повинна виступати група населення, в районі проживання якої здійснюються заходи зі збереження генетичної мінливості лісових порід.

Об'єктом оцінки, на нашу думку, виступає сукупність вигод, які можуть отримати споживачі від споживання (прямого і непрямого) такого специфічного блага, як генетичне розмаїття лісових порід. Такі вигоди є ще й комплексними. Рациональним виглядає поділ таких вигод на явні та неявні (рис.1). Частина явних вигод може бути розподілена серед споживачів за допомогою ринкового механізму (наприклад, деревина, рекреаційні послуги), інша частина не є приватними благами і приносить користь усім людям загалом (чисті повітря і вода, регулювання клімату тощо). Неявні вигоди охоплюють такі компоненти корисності, які сприймаються не через

традиційні органи чуття людини, а завдяки ментальним, духовним відчуттям (наприклад, задоволення від виконання морального обов'язку перед сучасниками та майбутніми поколіннями щодо передачі їм лісів із незбідненим генофондом).

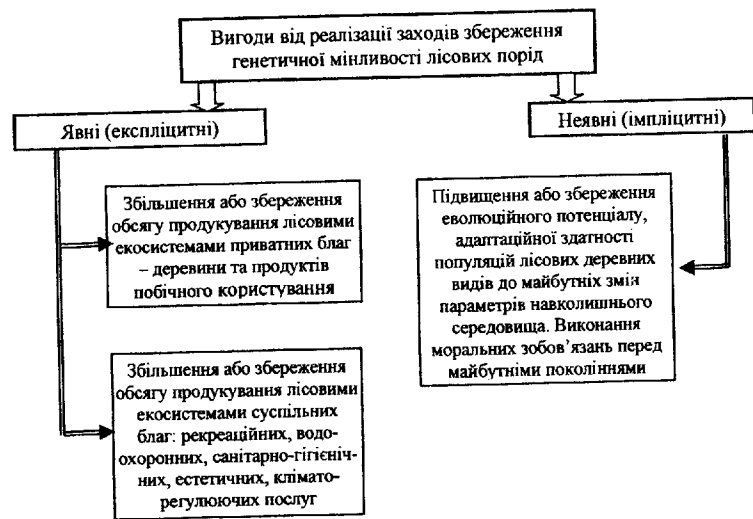

Рис.1. Класифікація вигод від реалізації заходів збереження генетичної мінливості лісових порід

Наведена класифікація частково кореспондується зі схемою поділу сукупної економічної цінності від використання (збереження) біологічних ресурсів, на яку посилаються багато авторів (рис.2).

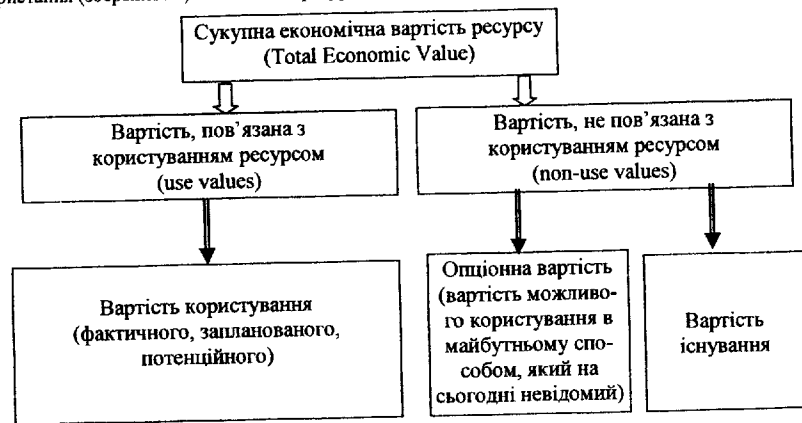

Рис.2. Схема декомпозиції сукупної економічної вартості біоресурсів [2; 3; 5 узагальнено]

Як бачимо, ці дві класифікації багато в чому є подібними. Так, явні вигоди від збереження генетичної мінливості лісових деревних порід можна охарактеризувати через вартість споживання (use values), неявні ж вигоди добре асоціюються з вартістю, не пов'язаною із безпосереднім споживанням ресурсу (non-use values). Остання складова сукупної вартості поділяється на опційну (option values) та вартість існування (existence values). Опційна цінність характеризує можливу нову корисність блага, яка може проявитися за певних умов у майбутньому (наприклад, збережений рівень генетичної мінливості лісових порід може забезпечити адаптацію їх популяцій до нових кліматичних умов у майбутньому). Вартість існування (existence values) можна розглядати як альтруїзм деяких споживачів стосовно природи (природних благ), тобто безкорисливу готовність платити за збереження генетичного розмаїття. Деякі автори (Randall, 1992, цит. за [4]) пропонують не проводити поділу вартості, не пов'язаної зі споживанням, на окремі підвиди, що цілком збігається з нашою концепцією об'єднання неявних вигод від збереження генетичної мінливості в єдину групу.

Оскільки найбільш поширені методи оцінки екологічних благ, у тому числі біорозмаїття (ринкові; непрямі – НРМ, ТСМ; прямі – СVM), прив'язані до конкретних видів вартості, порівняння запропонованої нами класифікації та схеми поділу сукупної економічної вартості дозволяє визначити сферу використання цих методів щодо окремих вигод від збереження генетичного розмаїття лісів.

Література

1. Туниця Ю.Ю. Екоеконіміка і ринок: подолання суперечностей / Ю.Ю. Туниця / Нац. лісотех. ун-т. – К.: Знання, 2006. – 314 с.
2. Braun J., Virchow D. Ökonomische Bewertung von Instrumenten zur Erhaltung und Nutzung der Genetischen Ressourcen als Teil der biologischen Vielfalt – Kiel, Christian-Albrecht-Universität. – 14s. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.genres.de/infos/pdfs/bd03/03_09.pdf
3. Elsasser P. Economic methodologies for valuing forest genetic resources// Conservation and Management of Forest Genetic Resources in Europe. Eds. Th. Geburek, J. Turok. – Zvolen, Arboria Publishers, 2005. – P. 89–109.
4. Elsasser, P. and Meyerhoff, J. (eds.). Ökonomische Bewertung von Umweltgütern. Methodenfragen zur Kontingenten Bewertung und praktische Erfahrungen im deutschsprachigen Raum [Economic Valuation of Environmental Goods and Services. Methodological Issues of Contingent Valuation and Practical Experiences in the German Language Area]. Marburg: Metropolis, 2001. – 351 p.
5. Hackl S. Eine ökonomische Bewertung von Artenschutzprogrammen. Der Luchs im Nationalpark O.Ö. Kalkalpen. Wegener Center Verlag, Graz, Austria, 2007. – 82s. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.uni-graz.at/igam7/www_wcv-wissber-nr18-shackl-okt2007.pdf